

DEŇ SPRAVDLIVOSTI*

Miroslav Lyko¹

ThDr., PhD, assistant professor
Department of religious studies Faculty of Arts
Constantine the Philosopher University in Nitra (Slovak republic)

mlyko @ukf.sk

Анотация

Мирослав Лъко. Денят на справедливостта. Авторът разглежда неделя за “Ден на справедливостта” Според учението на католическата църква да дадеш на Бога, на себе си, както и на ближния, което им принадлежи е още по-важно задължение в неделя, отколкото в другите дни на седмицата. По този начин светът може да бъде обогатен от християни, които живеят в неделя в съответствие с вярата си, радостта на Христовото царство, където справедливостта присъства напълно. Общият фактор за “въздействието на справедливата неделя” е любовта като добавена стойност към основната (желана) справедливост.

Ключови думи: неделя; справедливост, християнска любов; есхатология; култ

Резюме

Мирослав Лико. День справедливости. Автор розглядає Неділю як “День справедливості”. Відповідно до вчення Католицької Церкви - сказати - віддати Богу, самому собі, так само як і ближньому те, що їм належить, це ще більш важливий обов'язок в неділю, аніж у інші дні тижня. Таким чином, світ може збагатитися християнами, що переживають вихідні у відповідності до своїх переконань та перевагами королівства Христа, де справедливість існує у повній мірі. Загальним чинником “справедливої неділі” є любов як додана вартість головної (бажаної) справедливості.

Ключові слова: неділя; юстиція; християнська любов; есхатологія; култ

Abstrakt

Miroslav Lyko. Deň spravodlivosti. Autor vidí v článku nedeľu ako “Deň spravodlivosti”. Podľa učenia Katolíckej cirkvi - totiž - dať Bohu, sebe i blížnemu to, čo im patrí, je v nedeľu ešte nástojčivejšia povinnosť ako v iné dni týždňa. Takto môže svet cez kresťanov, prežívajúcich nedeľu podľa svojej viery, zakúsiť chuť Kristovho kráľovstva, v ktorom v plnosti prebýva spravodlivosť. Spoločným menovateľom „spravodlivých nedeľných skutkov“ je láska ako pridaná hodnota k základnej (požadovanej) spravodlivosti.

Kľúčové slová: nedeľa; spravodlivosť; kresťanská láska; eschatológia; Kult

Abstract

Miroslav Lyko. The day of justness. The author considers Sunday as “The day of justness”. According to the teaching of Catholic Church – that is to say – to give to God, to yourself, as well as, to neighbor what belongs to them is even more important duty on Sunday than on the other days of week. Thereby, the world can get rich with the Christians, who live Sunday according to their belief, and with the advantages of Christ’s Kingdom, where the justness exists in full. The common factor of “the fair Sunday” is the love as the added value to basic (requested) justness.

Key words: Sunday; justice; Christian love; eschatology; cult

¹ O autorovi: ThDr. Miroslav Lyko, PhD. je odborným asistentom na Katedre náboženských štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a hovorcom Nitrianskeho biskupstva. Špecializuje sa na morálnu teológiu a to tak vo svojej pedagogickej ako aj v publikačnej činnosti.

Dať každému to, čo mu patrí a rovnako tak aj dostávať - je ideál medziľudských, pracovných či majetkových vzťahov. K tomuto ideálu sa môžeme približovať, no nebudeme príliš skeptickí, keď si priznáme, že v našich pozemských podmienkach ho dosiahneme len veľmi ťažko. Sme si vedomí hriešnosti a s tým spojenej nedostatočnosti človeka ako takého. A tak si človek – túžiaci po spravodlivosti – položí otázku, či sa tejto hodnoty niekedy dovolá, či ju dosiahne? Kresťan, ktorý uveril v Ježiša Krista, ktorý je Slnkom spravodlivosti (por. Mal 3, 20) vie, že Božie kráľovstvo, ktoré s ním prišlo a prichádza, je „spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom“ (Rim 14, 17). Biblický text mu tak dáva odpoveď na nami položenú otázku, či hodnote spravodlivosti bude niekedy zadosťučinené. Na tento čas i stav môžeme aplikovať termín „Deň spravodlivosti“. Ide o eschatologickú perspektívu, ktorá je vlastná katolíckej teológii. Tá istá teológia však vedie veriacich kresťanov k pozvaniu usilovať sa o spravodlivosť už tu na zemi, implementujúc Kristovo evanjelium vo svojom životnom prostredí. „Dňom spravodlivosti“ tak môže byť aj pozemský čas.

V našom článku sa zameriame na deň, ktorý patrí Pánovi a cez neho i ľuďom – na nedeľu. „Od nedele po nedeľu totiž Cirkev kráča k poslednému „dňu Pána“, k nedeli bez konca. (...) Deň Pána so svojou osobitnou spomienkou na slávu vzkrieseného Krista pripomína s väčšou intenzitou aj budúcu slávu jeho „návratu“. To robí z nedele deň, v ktorom Cirkev, zjavujúca jasnejšie svoj charakter „nevesty“ v predstihu prežíva určitým spôsobom eschatologickú skutočnosť nebeského Jeruzalema. Keď sústreďuje svoje dielky v eucharistickom zhromaždení a pripravuje ich očakávať „božského Ženícha“, robí akoby určité „cvičenie v túžbe“, v ktorom popredu vychutnáva radosť z nového neba a z novej zeme, keď sväté mesto, nový Jeruzalem, zostúpi z neba, od Boha, vystrojené ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha“ (por. Zjv 21,1-2)². Pozrieme sa na poslanie nedele ako „Dňa spravodlivosti“. Veď dať Bohu, sebe i bližnému to, čo im patrí, je v nedeľu ešte nástojčivejšia povinnosť ako v iné dni týždňa. Takto môže svet cez kresťanov, prežívajúcich nedeľu podľa svojej viery, zakúsiť chuť Kristovho kráľovstva, v ktorom v plnosti prebýva spravodlivosť.

1 Dať Bohu to, čo mu patrí

Dies Dominica – Deň Pána už svojim názvom evokuje zameranie dotyčného časového úseku. Iste, Bohu patrí všetko, veď on je Stvoriteľ, no nedeľa ako Pánov deň je pre kresťanov deň, ktorý môže byť rukolapnejšie zasvätený Tomu, ktorému patrí všetko. Podľa slov svätého Ireneja, sme „povinní prinášať Bohu obety a vyjadrovať Bohu, Stvoriteľovi, vďačnosť za všetko (...) a horúcou láskou prinášať prvotiny z tých stvorení, ktoré sú jeho“³. Magistérium Katolíckej cirkvi toto zasvätenie nedele špecifikuje takto: „V tento deň (v nedeľu) sú kresťania povinní zhromaždiť sa, aby počúvali Božie slovo a zúčastnili sa na Eucharistii a tak slávili pamiatku umučenia, zmŕtvychvstania a slávy Pána Ježiša a vzdávali vďaky Bohu, ktorý ich „vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej“ (1 Pt 1, 3). Preto je Pánov deň prvotným sviatočným dňom a tak ho aj treba predkladať a odporúčať nábožnosti veriacich, aby sa zároveň stal dňom radosti a odpočinku od práce“⁴.

Hoci je teda Deň spravodlivosti očakávaný v jeho eschatologickom naplnení, jestvuje pre kresťanov jeden deň v týždni, ktorý má anticipovať ten budúci. V nedeľu je tak spravodlivé dať Bohu to, čo mu patrí. Venovať náležitý čas pravému kultu (hoci platí, že kresťan má dať kultový rozmer celému svojmu životu⁵) najmä slávením Eucharistie, modlitbou, čítaním Božieho slova.

1. 1 Nedel'né eucharistické slávenie

Účasť na svätej omši je pre kresťana vrcholom týždňa. Má svoje zásady: Účasť musí byť fyzická (nestačí cez masovokomunikačné prostriedky – televízia, rozhlas, telefón, internet)⁶. Prikazu

² Ján Pavol II. *Dies Domini*, Bratislava, Don Bosco, 1998, č. 37.

³ Z traktátu sv. Ireneja Proti bludom. In *Liturgia hodín III*, Rím, Typis polyglottis Vaticanis, 1990, s. 69-70,

⁴ Dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu, *Sacrosanctum concilium*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 1969 č. 106.

⁵ „V každom skutku je kresťan povolaný vyjadrovať pravý kult Bohu“ (Benedikt XVI., *Sacramentum caritatis*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2007, č. 71).

⁶ „Ak je veľmi chváľhodné, že chorí a starí ľudia majú účasť na sviatočnej svätej omši prostredníctvom rozhlasových a televíznych prenosov, nemožno to isté povedať o tom, kto by sa sledovaním prenosu chcel

účasti zadost'učiní ten, kto sa omše zúčastní kdekoľvek sa slávi v katolíckom obrade buď v deň slávnosti alebo v jej predvečer. V prípade neúčasti kňaza sa odporúča (neprikazuje), aby sa veriaci zišli na spoločnej modlitbe a na čítaní Božieho slova. Dnes, totiž, „ako v hrdinských počiatkových časoch, v mnohých oblastiach sveta sa znovu vyskytujú ťažké situácie pre mnohých, ktorí chcú žiť podľa svojej viery. Prostredie dakedy zjavne nepriateľské, inokedy – a to je častejší prípad – indiferentné a hluché k evanjeliovému posolstvu“⁷. Ďalej platí, že veriaci by nemali byť na svätej omši ako cudzinci alebo nemí svedkovia, ale mali by sa jej zúčastniť vedome, plne a aktívne⁸. Cirkev a každý jeden kresťan je živou pamiatkou Ježiša, čiže spoločné nedeľné stretnutie pokrstených na eucharistickej slávnosti v chráme je ďalším spôsobom ako stretnúť Krista.

1. 2 Nedeľná modlitba

Dať Bohu to, čo mu patrí, a to najmä v nedeľu, kresťan plní aj prostredníctvom náležitej modlitby. Modlitba, zvlášť v nedeľu, ako odpoveď na Božie volanie, je podľa Jána Pavla II. postojom srdca, procesom, ktorý stále neskončil, ale neprestajne dozrieva⁹. Význam modlitby v nedeľu pripomína aj Kódex kánonického práva. Odporúča veriacim, aby, ak im „vážny dôvod znemožňuje účasť na nedeľnom eucharistickom slávení, (...) náležitý čas venovali modlitbe osobne alebo v rodine, alebo ak je to vhodné, v skupine rodín“¹⁰.

V Pánov deň je možné vytvárať spoločenstvo slova a lásky aj v rámci nekatolíckych kresťanských cirkví. „Spoločná modlitba kresťanov je pozvaním pre samotného Krista, aby navštívil spoločenstvo tých, ktorí ho úpenlivo prosia“¹¹.

1. 3 Nedeľný odpočinok

Pozrime sa ešte na nedeľný odpočinok nie ako na cieľ, ale ako na prostriedok vytvorenia si času a priestoru pre Boha. Prerúšením práce v nedeľu totiž kresťan poukazuje na fakt, že hoci je práca dobrá a je povolaním človeka, predsa sú hodnoty, ktoré ľudskú uvedomenú prácu prevyšujú. Tieto hodnoty súvisia s Božím kráľovstvom, ktoré k nám prichádza v Kristovi. Nedeľa je totiž „týždennou ozvenou prvého zážitku Vzkrieseného a tak nesie znak radosti. V Deň Pána Cirkev silne svedčí o radosti, ktorú cítili apoštoli, keď videli Pána večer na Veľkú noc“¹². Radosť je postojom slobodného človeka. Počas šiestich dní je človek súčasnosti často v otroctve, teológovia hovoria o „tyranii času“. Všetko je naprogramované, zamestnávateľ vyžaduje od zamestnanca presnosť, výkon, priamo úmerný času strávenému na pracovisku. Čipové karty sledujú pracovný čas jednotlivca. Toto má ďaleko od radosti. Kristus však ľudstvu priniesol radosť zo slobody. Tú budú spravodliví prežívať v plnosti vo večnosti, no už teraz sú pozvaní k jej čiastočnému prežívaniu v nedeľu. Preto nepracujú. Preto prerušia kolobeh, začarovaný kruh „tyranie času“. Podľa slov Jána Pavla II. „Deň odpočinku je takým preto, že je to deň požehnaný Bohom a ním aj zasvätený, čiže oddelený od ostatných dní, aby bol medzi všetkými Dňom Pána“¹³.

2 Spravodlivosť voči bližnému

Spravodlivosť voči Bohu ide ruka v ruku so spravodlivosťou voči človeku. Odôvodníme to jedným z vyjadrení pápeža Františka: „Viera nás učí vidieť, že v každom človeku je pre mňa pripravené požehnanie; že svetlo Božej tváre ma osvecuje prostredníctvom bratovej tváre“¹⁴.

2. 1 Človek má dôstojnosť

Keď sme vyššie uviedli, že Cirkev a každý jeden kresťan je živou pamiatkou Ježiša, mohli by

---

ospravedlniť od návštevy chrámu, kde by sa zúčastnil na eucharistickom slávení v prostredí živej Cirkvi“ (Benedikt XVI., *Sacramentum caritatis*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2007, č. 57).

⁷ Ján Pavol II., *Dies Domini*, Bratislava, Don Bosco, 1998, č. 48.

⁸ por. Benedikt XVI., *Sacramentum caritatis*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2007, č. 52.

⁹ Ján Pavol II., *Novo millennio ineunte*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2001, č. 38..

¹⁰ Kódex kánonického práva, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 1996, kán. 1248 §2

¹¹ Ján Pavol II., *Ut unum sint*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 1996, č. 21

¹² Ján Pavol II., *Dies Domini*, Bratislava, Don Bosco, 1998, č. 11

¹³ Ján Pavol II., *Dies Domini*, Bratislava, Don Bosco, 1998, č. 14

¹⁴ František, *Lumen fidei*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2013, č. 54

sme z toho vyvodit' i ďalšie konzekvencie. Totiž uznanie dôstojnosti každej ľudskej osoby. Úcta pred dôstojnosťou, ktorá zahŕňa obranu a podporovanie ľudských práv, si vyžaduje uznanie náboženskej dimenzie človeka, súvisiace aj s akceptovaním náboženských povinností, ktoré patria nedeli. Toto nie je len konfesiónalna požiadavka, ale je to nutnosť, ktorá má svoje nezničiteľné korene v realite človeka samého. Vzťah k Bohu a s ním spojené slávenie Pánovho dňa je v skutočnosti súčasťou bytia a existencie človeka: V Bohu „žijeme, hýbeme sa a sme“ (Sk 17, 28). Aj keď nie všetci veria v túto pravdu, predsa tí, čo sú o nej presvedčení, majú právo na úctu voči svojej viere a svojim životným rozhodnutiam, ktoré z toho vyplývajú na individuálnej a spoločenskej rovine¹⁵. To je jeden aspekt spravodlivosti voči blížnemu.

2. 2 Spravodlivosť premietnutá v „nedeľnej“ evanjelizácii

Ďalšou požiadavkou spravodlivosti je právo blížneho byť evanjelizovaný v pozitívnom slova zmysle. Tento princíp má aj svoje negatívne sformulované znenie: Blížny má právo nebyť hatený v raste vo viere (pohoršením, zvädzaním). „Skutočnosť, že ohlasovanie Božieho slova si vyžaduje svedectvo vlastného života, je v kresťanskom povedomí veľmi jasne prítomná už od jeho počiatkov“¹⁶. Preto hlavná forma evanjelizácie je príklad života. „Kresťan vie rozoznať, kedy je čas hovoriť o Bohu a kedy je lepšie o ňom mlčať a nechať hovoriť len lásku“¹⁷.

2. 3 Ďalšie skutky lásky k blížnemu

Nedeľný príkaz obsahuje absolútnu požiadavku: spojenie úcty k Bohu s láskou k blížnemu. Pokiaľ sa v určitom dni prikazuje kultový pokoj, platí tento príkaz len vtedy, keď to zodpovedá za daných okolností naliehavým požiadavkám lásky k blížnemu a usporiadanej láske k sebe. Boh neprijíma žiadnu obeť, ktorú možno priniesť len za cenu porušenia spravodlivosti alebo lásky¹⁸. „Mnohí sa snažia utiecť pred ľuďmi a zavrieť sa do pohodlného súkromia alebo do najužšieho okruhu svojich blízkych, čím opúšťajú realizmus sociálneho rozmeru evanjelia. Lebo tak ako by niektorí chceli Krista len čisto duchovného, bez tela a bez kríža, existujú aj pokusy viesť medzosobné vzťahy len prostredníctvom sofistikovaných zariadení, cez obrazovky a systémy, ktoré možno zapnúť a vypnúť ovládačom. Evanjelium nás však pozýva nebáť sa riskovať stretnutie s tvárou druhého človeka; s jeho fyzickou prítomnosťou“¹⁹. V nedeľu mnohí osamelí ľudia cítia svoju osamelosť ťaživejšie ako v iné dni týždňa, mnohí chorí a starí ľudia sú „hladní“ po spoločnosti druhých. V „Deň spravodlivosti“ v eschatologickom prežívaní Božieho kráľovstva nikto nebude sám. Ak je nedeľa Deň radosti, treba, aby „kresťan svojimi konkrétnymi postojmi vyjadril, že nemožno byť šťastným osamote. Preto sa pozerá okolo seba, aby zistil, kto by potreboval jeho pomoc. Môže sa stať, že v jeho susedstve alebo v jeho okruhu známych sú chorí, starí, deti alebo prisťahovalci, ktorí práve v nedeľu ešte pálčivejšie pociťujú samotu, potreby a utrpenie“²⁰. „Veriaci nekontempluje svet zvonka, ale zvnútra, pričom uznáva väzby, ktorými ho Otec spojil so všetkými bytosťami“²¹. A tak kresťan s náležitou kresťanskou nedeľnou mentalitou nedopustí, aby niekto v jeho okolí sa cítil nepovšimnutý. „Viera pretvára celú osobu práve natoľko, nakoľko sa táto otvára láske“²².

2. 4 Spravodlivosť voči sebe

V nedeľu má človek zadostučiniť aj láske k sebe samému. Už samotná skutočnosť, že venuje svoj čas Bohu, je pre neho prínosom. Aj prerušenie práce, teda nedeľný odpočinok, je pre neho pozitívnym krokom. Načerpanie síl do ďalších dní, venovanie sa rodine, zábave, obdivovaniu krásy prírody, športu, kultúre, čítaniu kníh, komunikácii s najbližšími – to sú možnosti, ktoré môže a má rozvinúť, aby telesne i duševne pookrial a uvedomil si širší rozmer života a vzťahov. Takýto

¹⁵ por. Ján Pavol II., *Christifideles laici*, Bratislava, Lúč, 1990.

¹⁶ Benedikt XVI., *Verbum Domini*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2011, č. 98.

¹⁷ Benedikt XVI., *Deus caritas est*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2006, č. 31.

¹⁸ por. Häring, B., *Láska je víc než přikázání*, Praha, Vyšehrad, 1996, s. 45.

¹⁹ František, *Evangelium gaudium*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2014, č. 88.

²⁰ Ján Pavol II., *Dies Domini*, Bratislava, Don Bosco, 1998, č. 69-70.

²¹ František, *Laudato si*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2015, č. 220.

²² František, *Lumen fidei*, Trnava, Spolok svätého Vojtecha, 2013, č. 26.

postoj človeka voči možnostiam, ktoré má pre seba, je spravodlivý a dôležitý. Tešiť sa zo života nie je predsa hriechom, je darom Božej lásky človeku. Prečo to nevyužiť?

Ďalším rozmerom lásky k sebe môže byť aj vytvorenie si priestoru na premýšľanie o správnom smerovaní svojho života i spoločnosti. Pápež František v tomto kontexte upozorňuje, že človek „môže disponovať povrchnými mechanizmami, ale dá sa povedať, že mu chýba solídna a náležitá etika, kultúra a spiritualita, ktoré by mu skutočne poskytli hranice a udržali ho v rámci zreteľného sebaovládania“²³. Ako prevencia či možnosť nápravy, ak sa to niekomu stane, je práve náležité využitie nedele.

Záver

Nedeľa je dňom nádeje na druhý príchod Krista. To, že kresťan má a môže prežívať tento deň tak, akoby už teraz zakusoval Božiu spravodlivosť a Božie milosrdenstvo, je darom pre jeho život. Hoci sme rozoberali nedeľu ako Deň spravodlivosti, nemožno zabudnúť ani na ďalší dôležitý fakt: Je aj dňom Božieho milosrdenstva. Veď u Boha spravodlivosť a milosrdenstvo sú spojené. „Milosrdenstvo je slovo, ktoré odhaľuje tajomstvo Najsvätejšej Trojice. Milosrdenstvo je posledný a najvyšší akt, ktorým nám Boh ide v ústrety. Milosrdenstvo je základný zákon, ktorý prebýva v srdci každého človeka, keď s úprimnými očami hľadá na brata, ktorého stretá na svojej životnej ceste. Milosrdenstvo je cesta, ktorá spája Boha s človekom, lebo otvára srdce nádeji, že napriek našej ohraničenosti spôsobenej hriechom môžeme byť navždy milovaní“²⁴. A tak deň, ktorý patrí Pánovi, sa nedá oddeliť ani od jeho milosrdenstva, bez ktorého by sme nemohli prežívať večný Deň spravodlivosti.

Literatúra

- Benedikt XVI (2011), *Verbum Domini*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava, č. 98.
Benedikt XVI. (2006), *Deus caritas est*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava, č. 31.
Benedikt XVI. (2007), *Sacramentum caritatis*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
“Dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu” (1969), *Sacrosanctum concilium*, Spolok svätého Vojtecha Trnava.
František (2014), *Evangelium gaudium*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
František (2015), *Laudato si*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
František (2013), *Lumen fidei*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
František (2015), *Misericordiae vultus*, available at: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/bula-misericordiae-vultus>.
Häring, B. (1996), *Láska je víc než přikázání*, Vyšehrad, Praha.
Ján Pavol II. (1998), *Dies Domini*, Don Bosco, Bratislava.
Ján Pavol II. (1990), *Christifideles laici*, Lúč, Bratislava.
Ján Pavol II. (2001), *Novo millennio ineunte*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
Ján Pavol II. (1996), *Ut unum sint*, Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
Kódex kánonického práva (1996), Spolok svätého Vojtecha, Trnava.
Liturgia hodín III (1990), Typis polyglottis Vaticanis, Rím.
Sväté pismo (1995), Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím.

* The article is published in autor's edition

© Miroslav Lyko

²³ František, *Laudato si*, Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 2015, č. 105.

²⁴ František, *Misericordiae vultus*, 2015: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/bula-misericordiae-vultus>